

RØYRVIK KOMMUNE
Røyrvikveien 5
7898 LIMINGEN

Vår dato: 01.07.2020 **Vår referanse:** 201865231-11 **Vår saksbehandler:**
Deres dato: **Deres referanse:** Heidi Beate Flatås

Fylkeskommunens uttalelse til ny høring av kommuneplanens arealdel 2018-2030 - planID 2017001. Røyrvik kommune

Vi viser til deres oversendelse mottatt 15.mai 2020.

Det er en komplisert sak å lage en kommuneplan. Kommuneplanens arealdel fastlegger rammer for arealbruken i kommunen. Disse rammene skal være retningsgivende for detaljplanlegging.

Det er gjort en rekke endringer etter førstegangshøring, eksempelvis er spredt bebyggelse i LNFR-områder redusert, en del utbyggingsområder er tatt ut, det er rettet opp en del bestemmelser etter innspill fra fylkeskommunen, næring er tatt ut fra LNF-R spredt- områder, bolig og fritidsbolig er delvis opprettholdt. Fylkeskommunen vil berømme Røyrvik kommune for arbeidet med å imøtekomme sektormyndighetenes innspill/innsigelser etter første gangs høring. Det er også bra at kommunen deltok i regionalt planforum i forkant av utleggelse til andregangshøring.

Innspill til planen

For å forsøke å snu den negative trenden med fraflytting og nedgang i folketallet, ser Røyrvik kommune det som viktig å satse spesielt på en utvikling i området i og rundt Røyrvik sentrum. Dette vil være positivt med tanke på folkehelsen. De fysiske rammene for våre liv har stor betydning for helsen. Nærmiljøkvaliteter som til eksempel møteplasser, ulike kulturarenaer, kort vei til tjenester og funksjoner, gang- og sykkelveier samt tilrettelagte boliger i «rullatoravstand» bidrar til trivsel og livskvalitet, trygghet, inkludering og forhindrer ensomhet i befolkningen.

For best mulig løsning er det her viktig å legge til rette for bred innbyggerinvolvering i de videre prosessene.

Område BBF01- Vestvendt skogkledd skråning mellom fv. 7016 og Limingen. – kombinert bolig fritidsformål. Meget kort vei til offentlig og privattjenesteyting gjør at forslaget er i tråd med nasjonale retningslinjer for areal- og transportplanlegging. Vil gi et godt oppvekst- og bomiljø for både barn og eldre.

Som faglig råd vil vi tilrå at bebyggelsen plasseres slik at ferdsel og friluftslivsmuligheter ned mot vannet sikres og at kantskogen ned mot vannet bevares.

Kantskog langs vann og vassdrag har stor betydning for livet både ved og i vann. Vegetasjonsrøttene binder jorda og hindrer erosjon. Et bredt kantskogbelte hindrer isskader og reduserer flomskader. Kantskogen er et viktig leveområde for mange dyr og planter. Limingen bekkefelt med vannforekomst-ID 307-187-R renner gjennom området. Denne må hensyntas ved detaljregulering av området.

Det legges opp til rikelig med områder for fritidsbebyggelse og kombinert bolig og fritidsbebyggelse i planen. Med tanke på nærhet til skole og sentrum vil vi klart anbefale at område BBF01 avsettes til er rent boligformål.

Når det gjelder områdets påkobling til fylkesveg, samt trygg skoleveg vil vi komme tilbake til dette når området reguleres.

BBF02 - Området ligger lokalisert mellom fv. 773 og Limingen rett ved Zarinatangen. Til dels kupert og skogsdekt terreng foreslått avsatt til kombinert bolig og fritidsformål. Også i dette området bør kantskogen bevares. Videre bør det ved regulering av område legges stor vekt på landskapstilpassing, ivaretagelse av eksisterende stier ned til Zarinatangen, samt allmenne friluftsinnteresser i området.

Når det gjelder områdets påkobling til fylkesveg, samt trygg skoleveg vil vi komme tilbake til dette når området reguleres.

Ved Børgefjellsenteret er det avsatt to nye områder for fritidsbebyggelse BFR01 og BFR02. **BFR02** er kupert- med til dels bratt terreng. Området framstår som utfordrende å bebygge uten at det blir større landskapssår (skjæringer/fyllinger), og en har grunn til å tro at landskapsbildet vil bli vesentlig endret. Som et klart faglig råd, vil fylkeskommunen foreslå at området tas ut, alternativt at det settes rekkefølgebestemmelser om at eksisterende hytteområde samt område BFR01 skal være ferdig utbygd før BFR02 tas i bruk.

BFR05 Området ligger på begge sider av fylkesveg 7012. Det er en eksisterende fritidsbolig sør for fylkesvegen, ned mot Tunnsjøen –Resterende område sør for fylkesvegen bør ikke bebygges da det går høyspentlinje gjennom området. Som faglig råd vil vi forslå å ta ut område avsatt til fritidsbebyggelse sør for fylkesvegen.

Ut over dette har vi ikke andre innspill til den foreslåtte arealbruken, men vi vil komme med mer konkrete råd og innspill til de forskjellige utbyggingsområdene når reguleringsplaner blir sendt oss på høring.

Eldre tids kulturminner

Vi viser til vårt innspill ang automatisk fredete kulturminner i høringsvar av 29.10.2018.

Kommuneplanens arealdel skal være et godt og viktig verktøy for forvaltning av automatisk fredete kulturminner i Røyrvik kommune. Den vil være et nyttig redskap for å fastholde en arealpolitikk der de ulike samfunnshensyn er vurdert. Dette inkluderer at vernehensyn er vurdert opp mot best mulig løsning for samfunnet og den enkelte. I en tid der detaljprosjekteringen i økende grad er styrt av utbyggingsinteresser knyttet til enkeltprosjekter vil den overordnede planen få en stadig mer avgjørende rolle.

Alle kulturminner som faller inn under beskrivelsen i kulturminnelovens § 4 har et automatisk vern. Tiltak som kan føre til fare for inngrep i, skade på eller utilbørlig skjemming av automatisk fredete kulturminner er forbudt, jfr. KML § 3. Vi minner om at alle tiltak som medfører markinngrep med potensiale for konflikt med automatisk fredete kulturminner skal sendes Trøndelag fylkeskommune på høring.

På bakgrunn av dette må bestemmelsen på side 8 i planforslaget under **punkt 21. Kulturminner** (Freda kulturminner) «*Tiltak som berører et freda kulturminne eller dets omgivelser, skal prosjekteres og utføres slik at det har gode visuelle kvaliteter både i seg selv og i forhold til tiltakets funksjon og dets bygde og naturlige omgivelser og plassering*» tas ut, da den gir en feilaktig beskrivelse av saksgangen i forholdet til automatisk fredete kulturminner. Det er Trøndelag fylkeskommune som er rette myndighet for forvaltning av automatisk kulturminner i Trøndelag og som skal avgi faglig uttalelse, jfr. KML § 8.

Denne bestemmelsen gir grunnlag for innsigelse fra fylkeskommunen som kulturminnemyndighet. Gjennom dialog i saken har vi imidlertid grunnlag for å tro at det ikke foreligger en reell interessekonflikt mellom fylkeskommunen og kommunen i saken, og at vår sterke anmodning om å fjerne §11-9 i bestemmelsene vil bli fulgt opp. Om kommunen likevel ønsker å beholde bestemmelsen må vi bli orientert om dette snarest, slik at vi kan behandle saken politisk i fylkesutvalget.

Resterende del av beskrivelsen under samme punkt vil sikre at forholdet til automatisk fredete kulturminner blir ivaretatt i kommuneplanens arealdel og i saksbehandlingen, jfr KML § 3 og 9.

Nyere tids kulturminner

Kulturminneplan

Røyrvik kommune har parallelt med arbeidet med arealplanen jobbet med Kulturminneplan for Røyrvik. Planprogrammet for kommuneplanens arealdel hadde som ambisjon å innarbeide deler av kulturminneplanen med bestemmelser og retningslinjer i arealplanen. Dette er nå i stor grad fulgt opp.

Kommunen har lagt ned et stort og viktig arbeid i kulturminneplanen. Planen tar opp temaer og områder som er viktig for Røyrviks historie, og kommunen har gjennom dette arbeidet gjort et utvalg av de viktigste kulturminnene i Røyrvik. Bakgrunnen for prosjektet «Kulturminner i kommunene (KIK), som Riksantikvaren startet opp i 2011, var å gi lokalt viktige kulturminner et juridisk vern gjennom kommunale planer. Siden kulturminneplanen i seg selv ikke er juridisk bindende, må en slik plan følges opp i arealplaner gjennom bruk av hensynsoner, bestemmelser og/eller retningslinjer.

Tidlig i kulturminneplanprosjektet ble det avgjort at bestemmelsene for kulturminner legges inn i kommuneplanens arealdel. Dette ble vurdert som hensiktsmessig både for å begrense antall planer i kommunen og fordi bestemmelsene da blir lett tilgjengelig for saksbehandlere og innbyggere. Bestemmelsene gir forutsigbarhet og blir juridisk bindende. Både bestemmelser, retningslinjer og handlingsprogrammet er samkjørt med Kommuneplanen. Slik kan en se på Kulturminneplanen som en fagrapport om kulturminner som begrunner bestemmelsene.

Bestemmelser

Kulturminner, kulturmiljøer og landskap kan sikres i kommuneplan på tre måter:

- Hensynsoner med bestemmelser eller retningslinjer, § 11-8
- Bestemmelser til arealformål, §§ 11-10 og 11-11
- Generelle bestemmelser, § 11-9

I forhold til bestemmelsene som var med i første høringsrunde, er de bestemmelsene som nå foreligger i stor grad bearbeidet i tråd med våre innspill. For eksempel er de ulike hensynsonene tydeliggjort med henvisning til type hensynsone i bestemmelse 19, og i bestemmelse 21. *Kulturminner* som er en generell bestemmelse, er det tatt inn bestemmelser om landskap, kulturminner og kulturmiljø, bebyggelse og anlegg og LNFR-områder. Dette er veldig bra, og i tråd med kulturminneplanens intensjoner.

Retningslinjer

Det er utformet flere gode retningslinjer, men vi mener at noen av retningslinjene egentlig er bestemmelser og dermed bør flyttes:

- *Rekkefølgekrav/utbyggingsavtaler* er en bestemmelse og ikke en retningslinje.
- Videre bør avsnittet *Byggeskikk og Estetikk* være en generell bestemmelse og ikke en retningslinje.
- Avsnittet *Kulturminner og Kulturmiljøer*, og deloverskriftene *Aktsomhetsparagrafen* og *Byggetiltak i bevaringsverdig bebyggelse* er også bestemmelser og ikke retningslinjer og bør derfor flyttes.

I forhold til hensynsone c) som bare kan ha retningslinjer og ikke bestemmelser på dette plannivået, med mindre hensynsonen er i randsonen til nasjonalpark, er de retningslinjene som kulturminneplanen foreslår nå tatt inn.

Konsekvensutredning

Som kunnskapsgrunnlag for KU angående kulturminner er det brukt Askeladden og Sefrak. Vi gjør oppmerksom på at dette ikke er tilstrekkelig da ingen av disse registrene viser alle kulturminnene som er viktig for Røyrvik. Her burde Kulturminneplanen i tillegg til lokalkunnskap vært en del av kunnskapsgrunnlaget.

Oppsummering kulturminner nyere tid

Kommunen er svært viktig som forvalter av kulturminner og kulturmiljøer, ikke minst i den daglige virksomheten som plan- og byggesaksmyndighet. Gjennom å utarbeide kulturminneplan, har Røyrvik kommune tatt et bevisst grep for å ivareta kommunens mange og viktige kulturminner. Det er avgjørende for dette arbeidet at kulturminneplanen nå er blitt en del av arealplanen gjennom hensynsoner, bestemmelser og retningslinjer.

Vannforvaltning

Vi viser til våre innspill til første gangs høring og ser nå at vannforvaltningen er godt synliggjort.

Fylkesveger

Vi viser til tidligere innspill vedrørende veg-/samferdsel.

Røyrvik er en stor utmark-fjellkommune med store areal med liten eller ingen aktivitet der aktivitet er knyttet til noen få deler av kommunen. Når hele kommunen skal framstilles på et kartblad blir målestokken liten, og det er utfordrende å få med seg vesentlige detaljer i kartet knyttet til utstrekning og avgrensning av områder. Det er

nødvendig, (slik det er gjort for Røyrvik sentrum) at områder hvor aktivitet/endringer planlegges fremheves i detalj. En bør i fremtidig planlegging være opptatt av at detaljer i kart tydeliggjøres på hensiktsmessig måte slik at publikum/sektormyndigheter har klart for seg hva som foreslås/bestemmes.

Trøndelag fylkeskommune er som vegeier opptatt av å ivareta trafiksikkerhet og framkommelighet på fylkesvegene i Røyrvik. Fylkeskommunen har for et samlet Trøndelag klassifisert vegnettet etter funksjon. I Røyrvik kommune har fv. 773 – Brekkvasselv-Røyrvik den høyeste statusen - funksjonsklasse C (byggegrense 30 m) de øvrige fylkesveger i kommunen er klassifisert D eller E (byggegrense 15 m) Vi ønsker ut fra hensynet for å ivareta vegnettet at gjeldende byggegrenser respekteres og tas hensyn til i kommunens planlegging.

- Vi er fornøyd med at planbestemmelsene endres slik at føringer som følger av «vegstrategi for Trøndelag fylke» innarbeides i arealplanen.
- Vi ønsker at hensynet til trafiksikkerhet og framkommelighet i arealplanleggingen vektlegges ved at nye områder for bolig, fritidshus, næring lokaliseres på 1-en side av trafikkert fylkesveg slik at en ikke etablerer unødig kryssingsproblematikk (fortrinnsvis på sjøsiden av vegen der det er hytteområde, reduserer kryssingsproblematikk både for forgjengere og biltrafikk).
- Områder for boligbygging, fritidshus, næringsvirksomhet må planlegges slik at de i utgangspunktet kan betjenes av 1-en avkjørsel til fylkesveg.
- Bolig- og hytteområder bør utbygges etappevis og konsentrert bl.a for å gi mulighet til adkomst/veg men også for ikke å bygge ned utmark unødig.

Fylkeskommunen ønsker lykke til med det videre arbeidet og stiller gjerne opp med råd og veiledning om det skulle være ønskelig.

Med vennlig hilsen

Anne Caroline Haugan
Seksjonsleder

Heidi Beate Flatås
Rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Kontaktpersoner

Folkehelse: Guri Wist
Eldre tids kulturminner: Frode Kristiansen
Nyere tids kulturminner: Gunn Hege Lande
Fylkesveger: Geir Risvik
Vannforvaltning: Asle Rebbestad

Kopimottakere:

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG